

Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcące
w Toruniu

Zasady oceniania z przedmiotu edukacja obywatelska

I Uwarunkowania edukacyjne

1. Metody i formy pracy:

- 1) W miarę potrzeb wychowanków wprowadzana zostanie indywidualizacja pracy z uczniami zainteresowanymi analizowanym problemami, natomiast wymagania wobec całego zespołu dostosowane zostaną do potrzeb i możliwości danej grupy uczniów (profilu klasy).
- 2) W celu ułatwienia współpracy między nauczycielem a uczniem, na początku każdej lekcji będzie podawana uczniom informacja na temat celów nauczania oraz NaCoBeZu (na co będę zwracać uwagę i czego oczekiwać po skończonej lekcji).
- 3) Klasyczne poszukujące i aktywizujące metody nauczania-uczenia się wzbogacane będą o film dokumentalny (głównie Polskie Kroniki Filmowe) oraz fabularny, a także o elementy dyskusji, quizy, pracę na platformach e-learningowych, zadania wymagające wyszukiwania informacji, segregowania pozyskanego materiału oraz jego oceny i wykorzystania (kształtowanie i doskonalenie umiejętności, której często brakuje młodzieży narażonej na nadmiar bodźców i różnorodnych informacji).
- 4) Metaplan – kluczową metodą zajęć; indywidualne i grupowe obserwowanie otaczającej rzeczywistości i poszukiwanie odpowiedzi na pytania: jak jest?; jak być powinno?; dlaczego nie jest tak jak być powinno?
- 5) Praca w grupach lub parach, realizowanie mini projektów oraz sporządzanie dokumentacji z podejmowanej aktywności uczniowskiej i obywatelskiej w postaci map myśli, gier planszowych, portfolio i innych.
- 6) Różnorodne formy doskonalące umiejętność autoprezentacji, wzmacniające poczucie własnej wartości, dające możliwość zaprezentowania się na forum klasy, szkoły, regionu, ogólnopolskim.
- 7) Systematyczne nagradzanie aktywności uczniów w celu zwiększenia motywacji do nauki i umożliwienia każdemu osiągnięcia sukcesu na miarę jego możliwości.
- 8) Dbłość o podmiotowe traktowanie ucznia, budowanie wzajemnego szacunku w relacji nauczyciel- uczeń (wg zasady: **uczeń i mistrz dziwią się razem**; a w perspektywie rozwoju ucznia: zasady: **uczeń prześciga mistrza**), w szczególności dbłość o kulturę słowa i zachowania.

2. Nauczanie polimetodyczne

- 1) Metody pracy: burza mózgów; dyskusja punktowana; metaplan; drzewo decyzyjne; lekcja sądowa; debata za i przeciw; debata; studium przypadku; gry dydaktyczne i inne.
- 2) Formy pracy:
 - a) Zaplanowanie, opracowanie, udokumentowanie indywidualnych i zespołowych działań obywatelskich; projektów; a także: praca z filmem (dla zainteresowanych uczniów stworzenie dyskusyjnego klubu filmowego), możliwość tworzenia amatorskich filmów i audycji związanych z historią najnowszą, w szczególnością historią szkoły, UMK, regionu i Polski.
 - b) Dyskusyjny klub filmowy (jeśli będą chętni).
 - c) Spotkania (dwa) w ciągu roku organizowane w czasie pozalekcyjnym dla zainteresowanych uczniów w formule dyskusyjnego klubu filmowego. Uczeń / grupa uczniów (lub nauczyciel albo zaproszony gość) przedstawia film, który będzie oglądany na spotkaniu. Następnie uczeń (ochotnik) lub nauczyciel formułuje problemy / zagadnienia, na które należy zwrócić uwagę podczas seansu. Po seansie uczniowie omawiają zagadnienia wspólnie (z nauczycielem), porównują obserwacje i wrażenia dotyczące filmu z wiedzą o procesach historycznych i społecznych wyniesioną z lekcji.

- d) Praca z książką popularno-naukową (dla chętnych spotkanie/a klubu dobrej książki).
- e) Wyjścia i wycieczki organizowane we współpracy z wychowawcą klasy (np. do sejmu, urzędu gminy/powiatu, sądu rejonowego, rady miasta), uczestniczenie w ważnych uroczystościach państwowych i imprezach tematycznych; wyjazdach edukacyjnych (Gdańsk, Gdynia, Poznań, Warszawa).
- f) Korzystanie z oferty edukacyjnej instytucji naukowo-edukacyjnych: UMK (WNH), KPCN, IPN.
- g) Spotkania ze świadkami historii.
- h) Włączanie się w akcje społeczne, promujące aktywność obywatelską (np. wybory samorządu szkolnego, wielka orkiestra świątecznej pomocy, paczki lub kartki dla potrzebujących, symulacje wyborów samorządowych/parlamentarnych).

II Obszary oceniania

1. Wiedza (1/3).
2. Umiejętności (działania obywatelskie 1/3; realizacja projektu 1/3).
3. Postęp (samoocena; wyznaczenie celu nauki na początku semestru; samoocena na zakończenie semestru, przed wystawieniem oceny przez nauczyciela; ocena wspierająca rozwój ucznia).

III Formy pracy podlegające ocenie

1. Prace pisemne sprawdzające wiedzę i umiejętności: sprawdziany, kartkówki.
2. Dokumentacja (w ustalonej indywidualnie (lub dla grupy) formie) z podejmowanych działań obywatelskich i opracowanych i przeprowadzonych projektów.
3. Wypowiedzi ustne potwierdzające/sprawdzające nabytą wiedzę i kształtowane umiejętności; pozwalające zdiagnozować postęp w procesie nauczania-uczenia się.
4. Aktywność własna podczas lekcji w czasie realizacji zadań indywidualnych i zespołowych.
5. Osiągnięcia pozaszkolne: olimpiady, konkursy, debaty, warsztaty.
6. Udział w proponowanych pojedynczych wykładach na UMK, w szczególności w wykładach dedykowanych uczniom szkół ponadpodstawowych województwa kujawsko-pomorskiego w cyklu WSZECHNICY AKADEMICKIEJ na Wydziale Nauk Historycznych.

IV Kryteria na poszczególne oceny

1. Uczeń otrzymuje ocenę:
 - 1) **celującą**, jeżeli:
 - a) opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej;
 - b) charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa;
 - c) samodzielnie i twórczo sięga do różnych źródeł informacji, analizuje je i wyciąga wnioski;
 - d) chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracach w grupach;
 - e) bezbłędnie formułuje wnioski i broni swoich poglądów, sprawnie posługując się argumentami;
 - f) przejawia samodzielne inicjatywy dotyczące rozwiązywania konkretnych problemów;

- g) proponuje rozwiązania niestandardowe;
- h) wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii i wiedzy o społeczeństwie, ale również z przedmiotów pokrewnych;
- i) wzorowo wywiązuje się z powierzonych zadań i ról;
- j) odnosi sukcesy w konkursach historycznych i wiedzy o społeczeństwie zarówno w szkole, jak poza nią;
- k) jest zawsze chętny do działania, spełnia się jako wolontariusz, np. bierze udział w debatach oksfordzkich, przygotowuje wybory do szkolnego samorządu, symulację wyborów, uczestniczy w akcjach organizowanych przez organizacje pozarządowe (np. Kartka dla Powstańca, Świeatko Pamięci czy akcja pisania listów w obronie bezprawnie uwięzionych organizowana przez Amnesty International);
- l) potrafi zorganizować spotkanie np. ze świadkiem historii i wspólnie z nauczycielem je poprowadzić, przygotować scenariusz ciekawego wyjścia tematycznego czy szkolnych obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych itp.;
- m) pomaga nauczycielowi w wyszukiwaniu ciekawych form aktywności obywatelskiej proponowanych przez władze państwowe i samorządowe, organizacje pozarządowe oraz społeczności lokalne i włączaniu w nie klasy/szkoły;
- n) cechuje go postawa otwartości i wrażliwości na potrzeby innych.

2) **bardzo dobrą**, jeżeli:

- a) opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej;
- b) charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa;
- c) sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- d) potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł informacji;
- e) chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracy w grupach;
- f) formułuje wnioski i broni swoich poglądów, posługując się argumentami;
- g) wyróżniająco wywiązuje się z powierzonych zadań i ról;
- h) bierze udział w konkursach historycznych i wiedzy o społeczeństwie zarówno w szkole, jak poza nią;
- i) wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii i wiedzy o społeczeństwie, ale również z przedmiotów pokrewnych;
- j) ma dużą wiedzę o historii regionu;
- k) jest chętny do działania, spełnia się jako wolontariusz, np. bierze udział w debatach oksfordzkich, przygotowuje wybory do szkolnego samorządu, symulację wyborów, uczestniczy w akcjach organizowanych przez organizacje pozarządowe (np. Kartka dla Powstańca, Świeatko Pamięci czy akcja pisania listów w obronie bezprawnie uwięzionych organizowana przez Amnesty International);
- l) potrafi zainicjować ciekawe zadania związane z inicjatywami obywatelskimi dla zespołu klasowego; – cechuje go postawa otwartości i wrażliwości na potrzeby innych.

3) **dobrą**, jeżeli:

- a) opanował zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej w stopniu średnim;
- b) zazwyczaj charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa;

- c) potrafi korzystać z większości poznanych w czasie lekcji źródeł informacji;
- d) często uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych/grupowych;
- e) formułuje wnioski i broni swoich poglądów;
- f) wywiązuje się z powierzonych zadań i ról;
- g) zna najważniejsze wydarzenia i postacie z dziejów regionu;
- h) próbuje wykorzystywać wiedzę nie tylko z historii i wiedzy o społeczeństwie, ale również z przedmiotów pokrewnych;
- i) chętnie uczestniczy w życiu szkoły i różnych aktywnościach proponowanych przez nauczyciela, czasami sam je inicjuje;
- j) włącza się w wolontariat.

4) **dostateczną**, jeżeli:

- a) opanował zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej w stopniu podstawowym;
- b) pracuje niesystematycznie i niechętnie podejmuje pracę indywidualną, grupową lub zespołową;
- c) potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji;
- d) rzadko uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowych/grupowych;
- e) czasami poprawnie formułuje wnioski;
- f) ma problemy z obroną swoich poglądów;
- g) stara się wywiązywać się z powierzonych mu zadań;
- h) zna niektóre wydarzenia i postacie z dziejów regionu;
- i) na ogół chętnie uczestniczy w życiu szkoły i różnych aktywnościach proponowanych przez nauczyciela, czasami sam je inicjuje;
- j) czasami podejmuje działania jako wolontariusz.

5) **dopuszczającą**, jeżeli:

- a) opanował zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej na poziomie elementarnym;
- b) nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela;
- c) nie pracuje w grupie ani w zespole zadaniowym;
- d) nie formułuje własnych wniosków;
- e) przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- f) rzadko wywiązuje się z powierzonych mu zadań;
- g) rzadko uczestniczy w debatach, dyskusjach punktowanych;
- h) nie jest wolontariuszem.

6) **niedostateczną**, jeżeli:

- a) nie opanował wiadomości i nie posiada umiejętności określonych programem nauczania koniecznych do dalszego kształcenia;
- b) nie zna podstawowych pojęć z przedmiotu;

- c) wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu;
 - d) nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
 - e) nie wykonuje zadań podczas lekcji.
2. W przypadku prac pisemnych punktowanych stosuje się skalę według Statutu szkoły, z zastrzeżeniem, iż w przypadku sprawdzianu, po uzgodnieniu z uczniami, nauczyciel może zastosować dwojaki zapis: liczbowy lub procentowy.

V Zasady oceniania

1. Sprawdziany, obowiązkowe dla każdego ucznia, zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
2. Sprawdziany odbywają się po zakończeniu, powtórzeniu i utrwaleniu wiedzy i umiejętności z działu.
3. Uczeń nieobecny na sprawdzianie z przyczyn usprawiedliwionych zobowiązany jest go napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły w terminie ustalonym wspólnie przez nauczyciela i ucznia, a w przypadku jego niedotrzymania uczeń powinien napisać zaległą pracę w najbliższym terminie; dalsze konsekwencje reguluje Statut szkoły.
4. Uczeń ma obowiązek poprawiać ocenę niedostateczną z pracy klasowej; poprawa powinna się odbyć w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania sprawdzonej pracy.
5. Kartkówki i odpowiedzi ustne obejmują materiał z trzech ostatnich tematów i nie muszą być zapowiadane.
6. Ocenę klasyfikacyjną (śródroczne i roczne) oraz ocenę końcową ustala się na podstawie ocen bieżących, nie jest to jednak ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej.
7. Prace dodatkowe, udział w konkursach i olimpiadach, w okazjonalnych wykładach otwartych na UMK mają korzystny wpływ na ocenę roczną ucznia.
8. Poprawie podlegają wyłącznie prace klasowe i sprawdziany.

VI warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

1. Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą o jeden stopień.
2. Nauczyciel przygotowuje pytania do części egzaminu pisemnego zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi na daną ocenę – na dany rok szkolny.
3. W przypadku pozytywnego wyniku egzaminu uczeń otrzymuje ocenę, o którą wnioskował.
4. Nauczyciel przedmiotu, z którego był przeprowadzany egzamin sprawdzający, informuje ucznia i jego rodziców o wyniku egzaminu i ustalonej przewidywanej ocenie z zajęć edukacyjnych.
5. W sytuacjach nadzwyczajnych możliwe jest przeprowadzenie egzaminu sprawdzającego w formie zdalnej ustalonej przez Dyrektora Szkoły.